

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**DĖL ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBIŲ IMTI ILGALAIKĘ
PASKOLĄ IŠ VALSTYBĖS VARDU PASISKOLINTŲ LĖŠŲ
INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI IR TRUMPALAIKĘ PASKOLĄ IŠ
VALSTYBĖS BIUDŽETO LAIKINAM PAJAMŲ TRŪKUMUI PADENGTI**

2013 m. gegužės 24 d. Nr. K1-7
Šilutė

Auditas atliktas, vykdant

Savivaldybės kontrolieriaus 2013 m. gegužės 9 d.

pavedimą Nr. K8-2;

2013 m. gegužės 15 d. pavedimą Nr. K8-3

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė

Auditas pradėtas 2012-05-13

Auditas baigtas 2012-05-27

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt

Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

TURINYS

IŽANGA	3
AUDITO APIMTIS IR METODAI	3
NUSTATYTI FAKTAI, PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS.....	4
Savivaldybės biudžeto kreditinis įsiskolinimas, skoliniai įsipareigojimai	4
Savivaldybės galimybės imti trumpalaikę paskolą	5
Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą.....	6
Bazinis biudžeto pajamų dydis.....	8
Skolinimosi rodikliai	9
Išvados.....	10

IŽANGA

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas, atsižvelgus į Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriaus 2013-05-03 raštą Nr. R3-(4.1.9.)-3638 „Dėl išvados“¹ ir 2013-05-13 raštą Nr. R3-(4.1.16.)-3822 „Dėl išvados“² bei Savivaldybės tarybos sprendimo projektus³.

Audita atliko Savivaldybės kontrolierė Jolita Stonkuvienė⁴.

Audituojamas subjektas – Šilutės rajono savivaldybės administracija, kodas – 188723322, Dariaus ir Girėno g. 1, LT-99133, Šilutė.

Audituojamas laikotarpis – 2013 metai.

Audituojamu laikotarpiu Šilutės rajono savivaldybės Administracijos direktoriumi dirbo Raimundas Ambrozaitis, Biudžeto ir finansų skyriaus vedėjos pareigas laikinai ėjo skyriaus vyresnioji specialistė Janina Valienė.

Audito tikslai:

1. Įvertinti, ar Šilutės rajono savivaldybė, neviršydama teisės aktais nustatytų limitų, turi galimybę imti ilgalaikes 9 166,9 tūkst. Lt paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti.

2. Įvertinti, ar Šilutės rajono savivaldybė, nepažeisdama teisės aktų, turi galimybę imti trumpalaikę 2 000,0 tūkst. Lt paskolą iš valstybės biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti.

Savivaldybės administracija (toliau – Administracija) yra atsakinga už vertinimui pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą.

Apribojimai: rengiant audito ataskaitą vadovautasi Administracijos pateiktų duomenų ir dokumentų analize su prielaida, kad neegzistuoja kitų susijusių dokumentų, kurie darytų įtaką ataskaitoje išdėstytoms išvadoms. Taip pat apribojome audito apimtį. Atsižvelgus į audito tikslą, vertinama tik dalis Savivaldybės biudžeto pajamų, kuri turi įtakos skolinimuisi.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus. Atlikus šį auditą, Šilutės rajono savivaldybės tarybai bus teikiama nepriklausoma nuomonė: dėl Savivaldybės galimybės imti 2 000,0 tūkst. Lt trumpalaikę paskolą iš valstybės biudžeto laikinam pajamų trūkumui padengti ir dėl ilgalaikių 9 166,9 tūkst. Lt paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ar kitų ataskaitų nebus reiškia.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo analizuojami duomenys, reikalingi Savivaldybės skolinimosi rodikliams apskaičiuoti bei Savivaldybės skolos ir paskolų pokyčiams nustatyti.

Audito metu vertinama:

– Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2013-04-01 ataskaita (Forma Nr. 1-sav);

– Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013-04-01 ataskaita (Forma Nr. 3- sav.);

– Mokėtinų ir gautinų sumų 2013-03-31 ataskaita (Forma Nr. 4- sav.);

– Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai, susiję su iš valstybės vardu pasiskolintų ilgalaikių paskolų gavimu iš kredito įstaigų investicijų projektams finansuoti;

– Pasirašytos sutartys su Finansų ministerija dėl paskolų investicijų projektams finansuoti;

¹ Šilutės rajono savivaldybės administracijos 2013-05-03 raštas Nr. R3-(4.1.9.)-3638 „Dėl išvados“.

² Šilutės rajono savivaldybės administracijos 2013-05-13 raštas Nr. R3-(4.1.16.)-3822 „Dėl išvados“.

³ Savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. sprendimo projektų „Dėl ilgalaikių paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ėmimo investicijų projektams finansuoti“ ir „Dėl trumpalaikės paskolos“.

⁴ Šilutės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2013 m. gegužės 9 d. pavedimas Nr. K8-2 ir 2013 m. gegužės 15 d. pavedimas Nr. K8-3.

– Savivaldybės gautos 2010-2013 metais lėšos pagal pasirašytas sutartis su Finansų ministerija;

– Šilutės rajono savivaldybės skolos rodikliai 2013 m. balandžio 1 d.: Savivaldybės skola, metinis grynojo skolinimosi lygis, gražintina paskolų ir palūkanų suma, Savivaldybės laiduojamų ir garantuojamų paskolų lygis.

Ribotos apimties finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁵. Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad audituotose finansinėse, biudžeto vykdymo ir kitose ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o paskolos gautos ir panaudotos, laikantis teisės aktų reikalavimų. Visiškas paskolų panaudojimo užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad nebuvo tikrinamos visos (100 proc.) paskolos panaudojimo operacijos.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

– paskolos gavimo ir gražinimo ūkinių operacijų bei paskolos likučių audito procedūros;
– skolinimosi rodiklių vertinimo procedūros, atsižvelgiant į ataskaitose nustatytus likučius ir Lietuvos Respublikos Seimo nustatytus skolinimosi limitus, atsižvelgus į Savivaldybės administracijos direktoriaus raštus, siekiant laiku pateikti išvadas dėl 2 000,0 tūkst. Lt trumpalaikės paskolos iš valstybės biudžeto ir ilgalaikės 9 166,9 tūkst. Lt paskolos, pasiskolintos valstybės vardu;

– į Savivaldybės patvirtintas 2013 m. biudžeto pajamas įtrauktų valstybės skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų audito procedūros;

– Savivaldybės 2013 metų skolinimosi rodiklių vertinimas, atsižvelgiant į planuojamas gauti ir gražinti paskolas;

– Dėl audito specifikos nebuvo atliekamos vidaus kontrolės procedūros ir nevertintas jų veiksmingumas bei nuoseklumas. Audito įrodymai gauti, taikant dokumentų patikrinimą, paklausimą, skaičiavimą ir analitines procedūras. Vadovautasi nuostata, kad audituojamas subjektas pateikė išsamią ir objektyvią informaciją, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus.

NUSTATYTI FAKTAI, PASTEBĖJIMAI IR IŠVADOS

Savivaldybės biudžeto kreditinis įsiskolinimas, skoliniai įsipareigojimai

Išvada. Šilutės rajono savivaldybės kreditinis įsiskolinimas 2013-04-01 – 54 776,5 tūkst. Lt.

Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžetas patvirtintas 2013-02-28 Tarybos sprendimu Nr. T1-679⁶. Savivaldybės biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)⁷:

➤ 2013-01-01 – 51 231,9 tūkst. Lt.

➤ 2013-04-01 – 54 776,5 tūkst. Lt.

Atkreiptinas dėmesys, kad iš 54 776,5 tūkst. Lt įsiskolinimo įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienos – 12 232,5 tūkst. Lt.

Savivaldybės skolinius įsipareigojimus 2013 metų pradžioje sudarė Savivaldybės ir valstybės vardu gautos ilgalaikės paskolos, kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetinėmis metais, bei garantiniai įsipareigojimai.

Savivaldybės 2013-04-01 **negražintų paskolų likutis – 31 737,7 tūkst. Lt**, iš jų⁸:

➤ **ilgalaikės paskolos – 31 277,7 tūkst. Lt** (valstybės vardu – 7 051,8 tūkst. Lt, Savivaldybės vardu – 24 225,9 tūkst. Lt);

➤ **trumpalaikės paskolos – 460,0 tūkst. Lt.**

⁵ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr.V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“//Valstybės žinios. 2006. Nr. 16-581.

⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T1-679 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“.

⁷ Mokėtinų ir gautinų sumų 2013-03-31 ataskaita, forma Nr.4.

⁸ Skolinių įsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų statistinė 2013-04-01 ataskaita, forma Nr. 3.

Savivaldybė 2013 metų balandžio 1 d. buvo įsipareigojusi 3 kredito įstaigoms ir Finansų ministerijai dėl paskolos valstybės vardu, investicinių projektų finansavimui⁹ bei trumpalaikės paskolos.

Pastebėjimas. Per 2004–2013 metų laikotarpį Šilutės rajono savivaldybės kreditinis įsiskolinimas (įskaitant paskolas) tendencingai didėjo. Kreditinius įsiskolinimus padidino paimti faktoringai. Kreditinio įsiskolinimo 2004–2013 metų kitimas pavaizduotas 1 lentelėje¹⁰.

Šilutės rajono savivaldybės kreditinio įsiskolinimo kitimas

1 lentelė (tūkst. Lt)

Metai	Savivaldybės kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Biudžeto lėšų kreditinis įsiskolinimas (su paskolomis)	Savivaldybės paskolos
2004	16 332,3	16 062,8	8 905,3
2005	20 251,7	18 038,3	7 755,1
2006	25 383,7	23 747,2	11 432,6
2007	38 073,7	33 042,9	14 446,3
2008	53 591,5	40 115,3	13 869,9
2009	53 268,4	43 905,2	11 645,4
2010	45 962,0	39 486,0	15 073,5
2011	-	47 513,1	22 490,9
2012	-	51 231,9	29 846,0
2013-04-01	-	54 776,5	31 737,7

Išvada. Šilutės rajono savivaldybės skolos augimas susijęs su ilgalaikių investicinių projektų vykdymu, skolų už atliktus darbus ir paslaugas dengimu.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės 2013 metų biudžete paskolų ir palūkanų dengimui numatyta tik 2 446,0 tūkst. Lt¹¹.

Savivaldybės galimybės imti trumpalaikę paskolą

Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ taisyklių 6.2. punktu, turėdama savivaldybės kontrolieriaus išvadą dėl skolinimosi finansinio pagrįstumo, tarybos sprendimu gali kreiptis į Finansų ministeriją dėl trumpalaikės paskolos gavimo iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, laikinam pajamų trūkumui padengti.

Finansų ministerija iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto apyvartos lėšų savivaldybėms gali teikti trumpalaikes paskolas laikinam pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartos lėšų. Už suteiktas paskolas savivaldybės moka 1 procento metines palūkanas¹².

Iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto savivaldybėms suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti į savivaldybių skolinimosi limitus neįskaitomos¹³.

Išanalizavus Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktus dokumentus nustatyta, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prašoma suteikti trumpalaikę 2 000,0 tūkst. Lt paskolą laikinam

⁹ Šaltinis: Savivaldybės administracijos Biudžeto ir finansų, Centralizuotos buhalterijos skyrių duomenys (Šilutės rajono savivaldybės finansinių įsipareigojimų lentelė) ir su kredito įstaigomis sudarytos ilgalaikio kreditavimo duomenys.

¹⁰ Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2004-2013 m. ataskaitos, Formos Nr.6 –metinės, ketvirtinės; Formos Nr. 4 – metinės, ketvirtinės, mėnesinės.

¹¹ Savivaldybės tarybos 2013 -02-28 sprendimas Nr. T1-666 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“, 2 priedas 2013 m. Savivaldybės biudžeto asignavimai/0.8. Savivaldybės paskolų ir skolų valdymo programa.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Savivaldybių skolinimosi taisyklės“//Valstybės žinios. 2004. Nr.47-1557, 2012. Nr. 35-1710.

¹³ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas//Valstybės žinios. 2012. Nr. 153-7823.

kasos pajamų trūkumui padengti (biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui išmokėti – 1 530 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms sumokėti – 470 tūkst. Lt).

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad pagal pateiktus VMI duomenis 2013-04-30 į Savivaldybės biudžetą buvo pervesta 6 356,4 tūkst. Lt. Iš Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų mokesčių į Savivaldybės biudžetą per 2013 metų keturis mėnesius gauta 1 344,8 tūkst. Lt mažiau negu planuota, iš Valstybės išdo negauta 658,6 tūkst. Lt. Biudžeto keturių mėnesių pajamų planas įvykdytas 94,8 proc.

Šilutės rajono savivaldybei pasinaudojus galimybe iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto apyvartos lėšų imti 2 000,0 tūkst. Lt trumpalaikę paskolą, 2013 metais gražintinų paskolų suma padidėtų 2 000,0 tūkst. Lt, lėšų poreikis palūkanų mokėjimui (imant 1 proc. metines palūkanas nuo visos paskolos sumos) preliminariais skaičiavimais padidėtų 20,0 tūkst. Lt. Pagal patvirtintos tvarkos „Savivaldybių skolinimosi taisyklės“ 12.2. punktą, Finansų ministerija turi teisę paskolos sutartyje nustatytu terminu negražintos paskolos sumą įskaityti kaip Savivaldybės biudžeto gautas pajamų įmokas iki einamųjų biudžetinių metų pabaigos.

Pastebėjimas. Gavus trumpalaikę paskolą, tik laikinai išsispreštų išlaidų dengimo problemos, tačiau išliktų įsipareigojimas laiku gražinti paskolą ir sumokėti palūkanas. Dėl šios priežasties kyla būtinybė ieškoti biudžeto išlaidų mažinimo rezervų.

Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies nuostatos numato, kad Savivaldybės Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti ilgalaikes paskolas, kurios naudojamos tik investicijų projektams investuoti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme įteisinta nuostata, kad savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 45 procentus patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų 2013 metais gali skolintis tik projektams finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

Investicijų projektas - dokumentas, finansiškai (ekonomiškai), techniškai ir socialiai pagrindžiantis investavimo tikslus, įvertinantis investicijų gražą (komercinis projektas) bei kitus efektyvumo rodiklius, nurodantis projekto įgyvendinimui reikalingas lėšas bei finansavimo šaltinius ir terminus¹⁴.

Savivaldybės administracija vykdo 2007-2013 metų Europos Sąjungos paramos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimą ir užtikrina finansavimą tinkamų išlaidų dalies, kurių nepadengia projekto finansavimas. Savivaldybės taryba 2011–2012 metais savo sprendimais¹⁵ buvo patvirtinusi Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų sąrašus ir leidusi Savivaldybės administracijai imti ilgalaikes paskolas iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Iš viso buvo numatyta skolintis 9 176,1 tūkst. Lt.

Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, 2011-2012 m. įvertinusi Savivaldybės skolą, įsipareigojimus, mokesčių surinkimą ir kt. rodiklius bei apskaičiavusi skolinimosi limitus, teikė Savivaldybės tarybai išvadą dėl ilgalaikių 7 378,7 tūkst. Lt ir 1 797,4 tūkst. Lt paskolų ėmimo iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti¹⁶.

¹⁴ Lietuvos Respublikos investicijų įstatymas//Valstybės žinios.1999. Nr. 66-2127.

¹⁵ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T1-166 „Dėl ilgalaikės paskolos iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ėmimo investicijų projektams finansuoti“ ir 2012 m. sausio 26 d. sprendimas Nr. T1-262 „Dėl ilgalaikės paskolos iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ėmimo investicijų projektams finansuoti“.

¹⁶ Šilutės rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2011 m. spalio 10 d. išvada Nr. K1-11/1 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams vykdyti“ ir 2012 m. kovo 20 d. išvada Nr.K1-1/1 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti“.

Išanalizavus Biudžeto ir finansų skyriaus pateiktus dokumentus nustatyta, kad Savivaldybė investicijų projektams finansuoti planuoja imti ilgalaikę 9 166,9 tūkst. Lt paskolą iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti. Savivaldybės tarybos 2013 m. gegužės 30 d. projekte¹⁷ yra numatyta pripažinti netekusiais galios anksčiau minėtus Tarybos sprendimus ir leisti Savivaldybės administracijai skolintis 9 176,1 tūkst. Lt bei tikslinti projektų sąrašą.

Trūkstant Savivaldybės biudžeto lėšų yra patikslintas projektų sąrašas, išbraukti anksčiau patvirtinti projektai ir įtraukti nauji projektai bei patikslintas lėšų poreikis (Savivaldybės prisidėjimo lėšas):

1. Projektai, kurie nebus vykdomi - iš numatomų gauti paskolų:

- „Kintų seniūnijos gyvenamosios aplinkos gerinimas“ - 150,7 tūkst. Lt;
- „Šyšos upės vagos ir senvagės valymo darbai Šilutės mieste, II etapas“ - 150,0 tūkst. Lt;
- „Bendruomenės centro įrengimas Švėkšnoje, Liepų aikštėje 25“ - 143,2 tūkst. Lt;
- „Tradicinių amatų centro įkūrimas Švėkšnoje“ - 76,7 tūkst. Lt.

2. Naujas projektas įtrauktas į projektų sąrašą:

- „Rusnės viešosios infrastruktūros plėtra“¹⁸ - 135,9 tūkst. Lt.

3. Papildomos lėšos projektams:

- 4. „Juknaičių savarankiško gyvenimo namų pastato paprastas remontas“ – 21,4 tūkst.

Lt;

- 5. „Šilutės H. Šojaus dvaro pastatų komplekso restauravimas ir teritorijos sutvarkymas bei pritaikymas viešiemis turizmo poreikiams I etapas“ – 354,1 tūkst. Lt.

Pastebėjimas. Savivaldybė neturi vidinių biudžeto pajamų didinimo rezervų, todėl užtikrinti savo dalies projektų finansavimą gali tik paėmusi ilgalaikę paskolą.

Patikslintas projektų sąrašas, finansuojamų Europos Sąjungos lėšomis, kuriuos vykdant reikia prisidėti Savivaldybės lėšomis pateiktas 2 lentelėje.

Investicijų projektams finansuoti iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų poreikis

2 lentelė. (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Savivaldybės lėšų poreikis
1.	Šilutės miesto Darbininkų mikrorajono gatvių rekonstrukcija, II etapas Naujakurių mikrorajono Komunarų ir Gluosnių gatvių rekonstravimas	1 109,8
2.	Šilutės miesto ir istorinio parko dviračių-pėsčiųjų takų rekonstrukcijos I etapas	174,0
3.	Šyšos upės vagos ir senvagės Šilutės mieste valymas	178,7
4.	Šilutės miesto ikimokyklinio ugdymo įstaigų modernizavimas	222,0
5.	Šilutės rajono Laikino gyvenimo namų statyba	274,1
6.	Minijos kaimo krantinių sutvarkymas	310,0
7.	Kintų Vydūno kultūros centro rekonstrukcija	818,2
8.	Šilutės dumblo apdorojimo įrenginių statyba	665,7
9.	Žemaičių Naumiesčio gimnazijos pastato rekonstrukcija	100,5
10.	Šilutės H. Šojaus dvaro pastatų komplekso restauravimas ir teritorijos sutvarkymas bei pritaikymas viešiemis turizmo poreikiams I etapas	1 026,3
11.	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra	828,6
12.	Šilutės miesto Naujakurių mikrorajono Komunarų ir Gluosnių gatvių rekonstravimas	2 024,9
13.	Universalų daugiavalių centrų steigimas Šilutės rajono savivaldybėje	378,2
14.	Kintų Vydūno kultūros centro rekonstrukcija	527,7

¹⁷ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. gegužės 30 d. sprendimo projektas „Dėl ilgalaikės iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ėmimo investicijų projektams finansuoti“.

¹⁸ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013 m. sausio 31 d. sprendimas Nr. T1-643 „Dėl pritarimo dalyvauti projekte „Rusnės viešosios infrastruktūros plėtra“.

15.	Šilutės miesto dviračių – pėsčiųjų tako rekonstrukcija	100,0
16.	Šilutės rajono gyvenviečių susisiekimo ir inžinierinės infrastruktūros plėtros specialiųjų planų parengimas	92,7
17.	Juknaičių savarankiško gyvenimo namų pastato paprastasis remontas	148,3
18.	Šilutės rajono strateginio plėtros plano 2015-2024 metams parengimas	51,3
19.	Rusnės viešosios infrastruktūros plėtra	135,9
	Iš viso	9 166,9

Šilutės rajono savivaldybė ir Finansų ministerija 2010-2012 metais yra pasirašiusi 8 paskolų sutartis¹⁹ investicinių projektų finansavimui, pagal kurias Savivaldybei yra teikiama iš valstybės vardu paimtos 1 132 mln. eurų Europos investicijų banko paskolos už Europos investicijų banko nustatytą palūkanų normą, padidintą 0,02 arba 0,1 procentinio punkto, atitinkamai pagal kiekvieną sutartį. Atliekant paskolų gavimo ir panaudojimo audito procedūras, nustatyta, kad Šilutės rajono savivaldybė pagal 2010-2012 metais pasirašytas sutartis iki 2013 m. kovo 31 d. investicijų projektams finansuoti iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų iš Finansų ministerijos buvo gavusi 7 051,7 tūkst. Lt ilgalaikių paskolų²⁰.

Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba, atsižvelgusi į pasikeitimus, įvertino tik likusios negautos dalies - 2 115,2 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos ėmimo galimybes.

Bazinis biudžeto pajamų dydis

Išvada. Šilutės rajono savivaldybės bazinis biudžeto pajamų dydis, nuo kurių skaičiuojami skolinimosi limitai, sudaro 46 623,1 tūkst. Lt Šilutės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų 2013 metų biudžeto pajamų.

Savivaldybės tarybai suteikta išimtinė teisė priimti sprendimus dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) išvadą²¹.

Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu 2013 metais laikomos Savivaldybės biudžeto pajamos, neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų²². Savivaldybės 2013 metų bazinio biudžeto pajamų dydžio apskaičiavimas atvaizduotas 3 lentelėje.

Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų bazinio biudžeto pajamų dydžio apskaičiavimas

3 lentelė. (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Rodiklis	Biudžeto pajamos
1.	Patvirtintos 2013 metų biudžeto pajamos	106 093,9
2.	Bendrose pajamose Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, iš jos:	59 307,4
2.1.	Mokinio krepšeliui finansuoti	31 300,0
2.2.	Valstybės deleguotoms funkcijoms vykdyti	23 236,0

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Savivaldybės pasirašytos paskolų sutartys investicijų projektams 2010-04-21 Nr. 612, 2010-07-14 Nr. 644, 2010-09-14 Nr. 655, 2010-10-28 Nr. 671, 2011-07-14 Nr. 724, 2011-12-06 Nr. 754, 2012-06-13 Nr. 771, 2012-08-23 Nr. 791.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės izdo departamento ir Šilutės rajono savivaldybės suderinimo aktai dėl paskolos valstybės vardu likučių pagal 2012 m. gruodžio 31 d. būklę; 2013 m. sąskaitų išrašai.

²¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymas//Valstybės žinios. 2008. Nr. 113-4290, 16 str. 2 d. 28 p.

²² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T1-679 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“, 1 priedas.

2.3.	Valstybės investicijų programai finansuoti	621,0
2.4.	Mokykloms, skirtoms šalies mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo poreikių, išlaikyti	3 274,4
2.5.	Perduotoms įstaigoms išlaikyti	876,0
3.	2012 m. nepanaudotos biudžeto lėšos (likutis Apl.aps. rėm. pr.)	163,4
4.	Bazinis biudžeto pajamų dydis, nuo kurių skaičiuojami 2013 metų skolinimosi limitai	46 623,1

Skolinimosi rodikliai

Savivaldybės, laikydamosi Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintų skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetinais metais) paskolas arba teikti garantijas dėl paskolų, naudojamų tik investicijų projektams investuoti²³.

Lietuvos Respublikos Seimas yra nustatęs savivaldybėms 2013 metams skolinimosi limitus²⁴, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra patvirtinusi savivaldybių skolinimosi taisykles²⁵, kurios reglamentuoja savivaldybėms skolinimosi limitų taikymo ir paskolų iš valstybės biudžeto teikimo tvarką.

Savivaldybės ilgalaikės paskolos gavimo galimybei turi įtakos trys 2013 metams nustatyti skolinimosi limitai:

- **savivaldybės skola** negali viršyti 75 proc. patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).

Savivaldybės skola negali viršyti 34 967,3 tūkst. Lt. Skola 2013-04-01 yra 31 277,70 tūkst. Lt (ilgalaikės paskolos) arba 67 proc. Savivaldybė projektams 2013 m., finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti gali skolintis 3 689,6 tūkst. Lt.

Gavus 2 115,2 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą skola sudarys 71,6 proc. patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų ir priartės prie limito ribos.

- **metinio savivaldybės grynojo skolinimosi suma** negali viršyti 20 proc. patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).

Savivaldybės grynojo skolinimosi suma negali viršyti 9 297,26 tūkst. Lt.

Savivaldybės grynasis skolinimasis, atsižvelgiant į planuojamą gauti 2 115,2 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą ir planuojamus grąžinti 2 446,0 tūkst. Lt, sudarys 1 782,4 tūkst. Lt arba 3,8 proc.

- **grąžintina 2013 metais ir vėlesniais metais savivaldybės paskolų ir palūkanų bei su paskolų ėmimu susijusių įmokų suma** negali viršyti 15 proc. patvirtintų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).

Savivaldybės paskolų ir palūkanų suma negali viršyti 6 972,95 tūkst. Lt.

Savivaldybės tarybos 2013 metų biudžete paskolų ir palūkanų grąžinimui iš viso numatyta 2 446,0 tūkst. Lt, tai sudaro – 5,2 proc.

- **savivaldybės garantijų limitas** negali viršyti 10 proc. patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto savivaldybei skiriamų specialiųjų tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų).

Savivaldybės garantijų limitas negali viršyti 4 662,63 tūkst. Lt.

²³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas (10 straipsnio 1 dalies 1 punktą)//Valstybės žinios. 2004. Nr.4-47.

²⁴ Lietuvos Respublikos 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (12 straipsnis)//Valstybės žinios. 2012. Nr. 153-7823.

²⁵ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr.345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“//Valstybės žinios. 2004. Nr. 47-1557.

Garantijų limitas 2013-04-01 panaudotas²⁶ 2 244,3 tūkst. Lt arba 4,8 proc.

Visi nurodyti rodikliai skaičiuojami nuo nustatyto 2013 metams bazinio pajamų dydžio.

Lietuvos Respublikos Seimas yra nustatęs, kad savivaldybės, kurių skola sudaro daugiau kaip 45 procentus patvirtintų 2013 metų savivaldybės biudžeto pajamų (neįskaitant iš valstybės biudžeto skiriamų specialių tikslinių dotacijų ir 2012 metais nepanaudotų savivaldybės biudžeto lėšų), 2013 m. gali skolintis tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

Teikiant Savivaldybės tarybai išvadą dėl paskolos gavimo, visi šie rodikliai buvo skaičiuojami, atsižvelgiant į neaudituotus Savivaldybės skolinimosi duomenis, nurodytus Skolinių išsipareigojimų ir suteiktų garantijų bei paskolų 2013 m. balandžio 1d. statistinėje ataskaitoje, forma Nr. 3-sav., planuojamas grąžinti 1 279,0 tūkst. Lt ilgalaikės paskolas ir planuojamas sumokėti 1 167,0 tūkst. Lt palūkanas²⁷. Kadangi palūkanos yra kintamos, todėl apskaičiuoti skolinimosi rodikliai nėra visiškai tikslūs. Apskaičiuoti Savivaldybės skolinimosi rodikliai atvaizduoti 4 lentelėje.

Šilutės rajono savivaldybės skolinimosi rodikliai, gavus 2 115,22 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą

4 lentelė (proc.)

Eil. Nr.	Skolinimosi rodiklis	LR Seimo nustatyti skolinimosi limitai	Skolinimosi rodiklis gavus ilgalaikę paskolą.
1.	Savivaldybės skola	75	71,6
2.	Metinis grynasis skolinimasis	20	3,8
3.	Grąžintina paskolų palūkanų suma	15	5,2
4.	Savivaldybės suteiktos garantijos	10	4,8

Baziniu pajamų dydžiu yra laikomos 46 623,1 tūkst. Lt.

Išvados

1. Savivaldybė 2013 m. gali skolintis 3 689,6 tūkst. Lt tik projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

2. Savivaldybės administracijai 2013 metais paėmus 2 155,1 tūkst. Lt ilgalaikę paskolą, pagal pasirašytas sutartis su Finansų ministerija iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų investicijų projektams finansuoti, skola sudarytų 71,0 proc. patvirtintų 2013 m. Savivaldybės biudžeto pajamų ir priartėtų prie limito ribos (75 proc.).

3. Šilutės rajono savivaldybės kreditinis išiskolinimas tendencingai didėja. Pajamų surinkimo planas per 2013 metų I ketvirtį – neįvykdytas, negauta 2 000,0 tūkst. Lt planuotų pajamų.

4. Iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto apyvartos lėšų suteikta trumpalaikė paskola laikinam pajamų trūkumui padengti į Savivaldybės skolinimosi limitus neįskaitoma. Tačiau priimtą trumpalaikis skolinis išsipareigojimas padidins Savivaldybės biudžeto lėšų poreikį vieno procento metinių palūkanų mokėjimui.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

²⁶ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2010-09-30 sprendimas Nr. T1- 1485 „Dėl garantijos suteikimo“ ir 2010-12-01 sprendimas Nr. T1-1588 „Dėl leidimo imti paskolą ir garantijos suteikimo“.

²⁷ Savivaldybės tarybos 2013-02-28 sprendimas Nr. T1-666 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2013 metų biudžeto patvirtinimo“, 2 priedas 2013 m. Savivaldybės biudžeto asignavimai/0.8. Savivaldybės paskolų ir skolų valdymo programa.